

lemondásai és fájdalmai, bátorsága és meghát-rálásai - örökké csodált, megfejthetetlen titkok előttem. Mamám olyan asszony volt, akitől csak tanultam, anélkül, hogy valaha valamit is tanított volna velem.

Az utolsó heteiben már olyan könnyű volt, akár egy hópehely, vagy csupán egy lehelet. Összegömbölyödve feküdt ágyában, mint macska a meleg kosárban. Szomorúan vettük körül, tudtuk az elkerülhetlent. Magához in-tett és nem a zsebkendőjét vette elő, hogy a sarkából kivarázsolja a filléreket, hanem a pár-nája alá nyúlt és egy celofánpapírba csomagolt kis mézeskalácsszívet nyújtott felém. Megfá-radt mosolyával a szemében mondta:

– Ezt neked tartogattam Milukám. Mézes-kalácsszív tükörrel.

Olyan zavarban és olyan pirosan, olyan béna mosollyal vettem át a zörgő kis csomagot, amilyen csak ilyen helyzetben születhet meg... gyámoltalanul, megilletődve, meg-szeppenve egész bensőmben fölkavarva. Óh, Drága Mamácskám!

A szív alakú piros sütemény szélét tojásfe-hérjés cukor díszítette és a közepén, szélein ugyanezzel a fehér díszítéssel, ott csillogott a tükör.

Nem tudtam megőrizni ezt a kincset. A köl-tözések, az évtizedek, elvitték tőlem.

Ha mamámra gondolok, varázslatosan szép színekben pompázó mezei virágokat látok és végtelen, harmatos mezőket. Igen. Ma már – vásárookban, vagy búcsúban - ezt a képet lá-tom a mézeskalácsszívek tükreiben is és ma-mámat - olykor magamat.

Eltemettük. Bízom, hogy olyan földbe te-mettük, ahol megpihenhet, ahol leteheti hátá-ról a batyuját, és erőt gyűjthet, hogy újjáéle-dhessen bennünk, hogy ne csak emlékeinkben, hanem emberi tartásunkban, tetteinkben, és el-tökéltségünkben is élhessen tovább.

BACSÓNÉ MELHER MÁRIA

Életem legszebb karácsonyi ajándéka

Még csak hatéves voltam, amikor Édesanyánk megbetegedett. Hosszú szőke hajam volt, két évvel idősebb testvéremnek, Klárikának barna. Édesanyánk minden reggel megfésülte, befonta a hajunkat. Sok színes szalagunk volt, hol az egyik, hol a másik került gondosan be-font tincseink közé. Szombatonként elmarad-hatatlan program volt a hajmosás, amit Anyu-kánk szeretettel, finom mozdulatokkal hajtott végre, majd kócos fűrtjeinket óvatosan fésül-getve kibontotta, nehogy fájdalmat okozzon.

Mi gyerekként betegségéből csak azt lát-tuk, hogy egyre gyöngébb, nap mint nap nehe-zebben emelte kezeit, s többször lefeküdt nap-közben is. Reggel az ágya elé álltunk, Ő le-fogyva, sápadtan, egyre erőtlenebb érintéssel indított bennünket az iskolába. Körbepörgetett maga előtt, többször magához húzott és átölelt bennünket. Ő tudta, amit mi még nem.

Nem panaszkodott, nem búcsúzott, de ereje egyre fogyott, s egy év múltán, augusztus hu-szadikán felment a Mennybe.

Másoknak szép ünnep ez a nap, számunkra szomorú emlékezés. A temetés napján fekete ruhába bújtattak minket, és apai Nagymamánk fésülte meg a hajunkat. Kövér, munkában megkérgesedett kezeivel szorosán összefogta tincseinket, erősen összegumizta, s hiába tiltakoztunk, fekete szalagot kötött bele.

A temetésből még nem sokat értettem, láttam, amint Apukám és sok-sok feketeruhás felnőtt törölgeti szemeit, ezért én is sírtam, de leginkább azért, mert iszonyatosan nyomta a lábam az új fekete cipő, és tépte a hajamat a szorosra húzott hajgumi. Csak arra tudtam gondolni: Ki fogja ezután a hajunkat befonni?

Nem kellett sokáig töprengenem ezen, mert a temetés után, mivel még nyári szünet volt, néhány napra magukkal vittek bennünket a Nagymamáék, és első dolguk volt, hogy megszabadítsanak minket a hosszú hajunktól. Azt hiszem, azon az őszön hirtelen felnőttünk. Megtanultunk egyedül tisztálkodni, közlekedni, élni. Soha többé nem növesztettem meg hosszúra a hajam. Édesapánk hamarosan új asszonyt hozott a házhoz, de már semmi nem volt olyan, mint régen.

Sok-sok év telt el azóta, de nem múlt el ünnep, családi esemény, hogy ne gondoltam volna Édesanyámra. Férjhez mentem, anya lettem, szépen éltünk, nőttek a gyerekek, s egyre szűkebbnek bizonyult a lakásunk, ezért egy nagyobb házra cseréltük. Még a felújítással és a festéssel foglalkoztunk, amikor bal szerencsémre a létrán álló festő kérdezett tőlem valamit, mire én felnéztem, s a mennyezetre szánt mészből a szemembe is jutott. Rögön éreztem, hogy nagy a baj. Futottam a fürdőszobába, próbáltam kimosni a szememből az iszonyatosan csípő meszet, de sajnos elhomályosult a látásom.

Otthagya a festést, rohantunk a kórházba, ahol megállapították, hogy a jobb szemem erősen, a bal szemem enyhébben sérült. Azonnal fájdalmas kezelések következtek, majd mindkét szememet leragasztották, s közölték, ott kell maradnom. Mivel semmit nem láttam, tolószékbe ültettek, betoltak a kórterembe, és lefektettek egy ágyra. Számomra ott, abban a pillanatban megszűnt a világ. A férjem nyugtatgatott, aztán elbúcsúzott, s én ott maradtam

egyedül a sötétben. A fájdalom és a kiszolgáltatottság érzése olyan zokogásban tört ki belőlem, hogy még az ágy is remegett alattam.

A szobatársaim hiába kérdezték, mi a bajom, nem tudtam megszólalni a sírástól. Öten voltunk egy szobában, mindenkit valamilyen szemészeti problémával kezeltek, de akkor úgy éreztem, az én problémám a legnagyobb a világon. Órák teltek el, amikor az ápoló hozott gyógyszert, amitől lassan csökkent a szememet feszítő fájdalom, s elaludtam.

Másnap könnyebben ébredtem, s hallottam, beszélgetnek a szobatársaim, de csak a hangjuk alapján tudtam megállapítani, ki hány éves lehet, mert az arcukat nem láthattam. Volt közöttük fiatal, középkorú és idősebb, de csak egy hang keltette fel a figyelmem. Beszéde, mondatai műveltségről, kedvességről árulkodtak. Olyan emberről, aki egész életében emberekkel foglalkozott. Nem tévedtem. A beszélgetésekből hamar kikövetkeztettem, hogy Klárika néni – így hívták a többiek – nyugdíjas tanító néni volt.

Bacsóné Melher Mária (Fotó: Tibold Szabina)

Valami érthetetlen érzés folytán – talán mert Édesanyámat és testvéreimet is Klára névre ke-

resztelték – megkedveltem, pedig nem is láttam az arcát, alakját, mégis rögtön összeért a szívünk. Ő volt az első, aki idős kora ellenére behozta a reggelit, kezembe adta, és úgy babusgatott, mintha gyereke lennék. Bár nem tagadhatom, a többiek is sokat segítettek, elkísértek ide-oda, mert semmit nem láttam, és rettenetesen kiszolgáltatott helyzetben voltam.

Egész nap ültem vagy feküdtem, s hogy ne csak a saját magam sajnálatába temetkezzem, megpróbáltam elképzelni hangjuk, érintésük, beszédük alapján, ki milyen ember. Négy napig semmit nem láttam. A nővérek többször is levették a kötést, gyógyító szereket cseppentettek a szemembe, de gyorsan visszarakták. Sokat imádkoztam, mindig arra kértem a Jóistent, segítsen, hogy visszanyerjem a látásomat.

Klárika néni gyakran odaült az ágyam szélére, megfogta a kezem, és bátorított. Nem láttam, de éreztem puha, meleg kezét, és hálás voltam minden jószágáért, simogatásáért.

November volt, odakinn hideg szél fúj, száraz falevelek zörögtek az ablakpárkányon, s a suttogó, hatalmas fákon varjak károgtak. Benn a kórteremben forró volt a radiátor. Hiába szellőztettek a szobatársaim, izzadt hajtincseim összetapadva lógtak a nyakamra. Szerettem volna megmosni, de a hajmosás nem ment olyan könnyen, mert a szememet óvni kellett a víztől. Egyedül nem tudtam megoldani, de Klárika néni felajánlotta a segítségét. Leültem egy székre a mosdó elé, hátrahajtottam a fejem, mintha a fodrászatban lennék, s Klárika néni mosni kezdte a hajam. Behabosította, aztán lágyan öblögette, szinte simogatta, s akkor valami furcsa érzés tört rám. Mintha ismerős lenne a kéz és a mozdulat. Úgy éreztem, Édesanyám mossa a hajam. Látás hiányában becsaptak az érzékszerveim, s néhány pillanatra úgy éreztem, Édesanyám áll mellettem. Végtelen boldogság futott végig a testemen. Mindez csak néhány pillanatig tartott, de én éreztem Édesanyám jelenlétét. Elfacsarodott a szívem, könnyeim a kötés alól kigurultak az arcomra. Megragadtam Klárika

néni kezét, és megcsókoltam. Azt éreztem, Édesanyám üzent, s az üzenet, amit Klárika néni átadott, az, hogy látni fogok.

Idővel lekerült szememről a tapasz, és Istennek hála, láttam! Kicsit homályosan, de láttam! Fájdalmasan tudtam csak kinyitni a szemeimet, de minden nap egyre jobban gyógyultam, ami reményt adott arra, hogy hamarosan hazamehetek a családomhoz. Néhány beteg – aki már ott volt az én érkezésem előtt – gyógyultan távozott, így nem is láthatam az arcukat.

Klárika néni és egy másik néni maradt velem, de közben jöttek új betegek. Nagyon örültem, amikor végre a saját lábamon mehettam vissza a kezelőből szobánkba, s megláthattam a betegeket, és a jószágos Klárika nénit. A róla elképzelt kép hasonlított a valósághoz. Magas, törékeny alakja, őszülő kontyocskája, finoman barázdált arca szeretetet sugárzott. Arra gondoltam, talán így nézne ki az én Anyukám is, ha még élne.

Hamarosan hazaengedtek mindkettőnket, címet cseréltünk, és elbúcsúztunk egymástól, de én úgy éreztem, örökké hálás leszek azért a különleges, földön túli ajándékért, amit az ő közreműködésével kaptam Édesanyámtól.

Karácsony előtt levelet írtam Klárika néni-nek. Megírtam, mennyire hálás voltam és vagyok azért a jószágért, amit tőle kaptam. Megköszöntem, hogy akkor visszaadta nekem néhány pillanatra az Édesanyámat. Hamarosan megjött a válasz.

Drága Marikám!

Nagyon szép levelet írtál.

Életem legszebb karácsonyi ajándékát kaptam Tőled.

Köszönöm!

Utószó:

Remélem, megbocsátja nekem Klárika néni, aki már ott van fenn a Mennyben Édesanyám mellett, hogy idéztem a leveléből.